

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 206/15

mun. Chișinău

19 septembrie 2020

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate Olga VIZITIU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dlui **Ion Frunze**, identificat prin IDNP [REDACTED], cu domiciliu în [REDACTED], **funcționar public (Șef Direcție deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru în cadrul Serviciului Fiscal de Stat)**, în temeiul art. 19 și art. 35 din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei și materialul probator administrat

La 25.09.2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare Autoritatea) a fost înregistrată sesizarea nr. 04-10/531, care la 26.09.2019 a fost repartizată aleatoriu spre verificare prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor în temeiul alin. (1), art. 30 din Legea nr. 132/2016.

Potrivit sesizării, se invocă că dl Ion Frunze a încălcat regimului juridic al incompatibilităților prin faptul că a exercitat simulat funcția de consilier al Consiliului raional Orhei, mandatul de Președinte raional al Consiliului Raional Orhei, precum și funcția de Șef direcție în cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

În temeiul alin. (1), art. 31 și alin. (1)-(2), art. 37 din Legea nr. 132/2016, la data de 04 octombrie 2019 prin procesul-verbal nr. 309/15 a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dlui Ion Frunze.

Prin scrisoarea nr. 04-15/2597 din 18 octombrie 2019, conform avizului de recepție nr. DS2035742287AS, dl Ion Frunze a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile garantate de art. 33 al Legii nr. 132/2016.

Totodată, inspectorul de integritate reține că regimul juridic al incompatibilităților se aplică categoriilor de subiecți ai declarării specificați la art. 3 al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016). Conform lit. a), alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 133/2016, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale, sunt persoanele care dețin funcții de demnitate publică prevăzute în anexa Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, în accepțiunea căreia se enumeră Președintele raionului, potrivit lit. b) alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 133/2016, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt consilierii consiliilor satești (comunale), orășenești (municipale), raionale, iar conform lit. g) al aceiași aliniat, se enumeră funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

Așadar, analizând consecutivitatea cronologică a funcțiilor deținute, inspectorul de integritate reține că dl Ion Frunze a devenit subiect al declarării mai întâi ca funcționar public prin prisma lit. g) alin. (1) al art. 3 din Legea sus citată, ulterior ca consilier local, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 prin prisma lit. b) al art. 3 din aceeași Lege, precum și subiect prin prisma lit. a) art. 3 din aceeași Lege, fiind ales Președinte al raionului.

Subsidiar, în cadrul controlului au fost conexe la dosar materialele cu obiect similar, adresate Autorității Naționale de Integritate spre examinare conform competenței prin sesizarea nr. A-97/18 din 16.05.2018 și nr. 6341 din 26.08.2020.

Conform art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3)-(5) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, precum și în temeiul art. 22, art. 85 și art. 87 din Codul Administrativ, inspectorul de integritate este competent să investigheze și să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care fac obiectul procedurii fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, consultă datele Registrelor informaționale de stat, precum și solicită autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

➤ Potrivit informației furnizate de către *Serviciul Fiscal de Stat*, înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 5371 la 25 octombrie 2019, nr. 6181 la 18 noiembrie 2019 și nr. 269 la 17 ianuarie 2019 s-a stabilit că dl Ion Frunze a exercitat funcție publică în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat, ulterior după reorganizarea acestuia, deține și în continuare statutul de **funcționar public** în cadrul Serviciului Fiscal de Stat (*în continuare funcție publică*), după cum urmează:

- **funcționar public în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat (Anexa 1):**

Nr. Ord	Funcția în cadrul IFS	Perioada	Actul de numire
1.	Șef IFS raionul Orhei	08.07.2013-01.07.2015	Ordinul IFPS nr. 383-p din 08.07.2013
2.	Șef Secția administrare fiscală nr. 4 în cadrul Direcției administrare fiscală Botanica a IFS pe mun. Chișinău	14.07.2015-20.12.2015	Ordinul IFPS nr. 796-p/a din 14.07.2015
3.	Șef IFS raionul Orhei	21.12.2015-28.01.2016	Ordinul IFPS nr. 1153-p din 17.12.2015
4.	Șef Secția administrare fiscală nr. 4 în cadrul Direcției administrare fiscală Botanica a IFS pe mun. Chișinău	29.01.2016-31.01.2016	Ordinul IFPS nr. 44- p din 28.01.2016
5.	Șef IFS raionul Telenești	01.02.2016-31.02.2017	Ordinul IFPS nr. 46- p din 28.01.2019

- **funcționar public în cadrul Serviciului Fiscal de Stat (Anexa 2):**

Nr. Ord	Funcția în cadrul SFS	Perioada	Actul de numire
1	Șef Direcția deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru	01.04.2017-23.04.2019	Ordinul comun al IFPS nr. 1433-p din 17.03.2017 și nr. 58-p din 16.03.2017
2	Șef Direcția deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat	20.11.2019-prezent	Ordinul SFS nr. 1623- p din 19.11.2019

➤ **Referitor la exercitarea mandatului de Președinte de raion**, conform informației furnizate de către *Comisia Electorală Centrală*, înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 5375 la 25 octombrie 2019 și a informației *Consiliului raional Orhei* înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 7296 la 19 decembrie 2019, nr. 6184 din 18.11.2019 și nr. 5582 la 31 octombrie 2019, s-a stabilit că din 24.04.2019 (prin Decizia Consiliului Raional Orhei nr. 2/2 din 23.04.2018) și până la 20.11.2019, dl Ion Frunze a exercitat mandatul de Președinte al Consiliului raional Orhei.

Prin Ordinul SFS nr. 515-p din 23.04.2019 (în temeiul cererii din 23.04.2019) au fost suspendate raporturile de serviciu a dlui Ion Frunze, iar prin Ordinul SFS nr. 1623-p din 19.11.2019, acesta a fost reîncadrat în funcția de Șef Direcție deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat. Respectiv, pe acest capăt al sesizării, dl Ion Frunze a respectat regimul juridic al incompatibilităților.

➤ **Referitor la exercitarea mandatului de Consilier raional în Consiliul raional Orhei**, s-a stabilit că:

- prin hotărârea Judecătoriei raionului Orhei din 29.06.2015 s-a validat mandatul de consilier local în Consiliul raional Orhei a dlui Ion Frunze, iar prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2508 din 28.05.2018 dlui Ion Frunze i-a fost ridicat mandatul de consilier local în Consiliul raional

Orhei.

- prin Hotărârea Judecătorei Orhei nr. 3ca-87/2019 din 02.11.2019 s-a confirmat lista candidaților supleanți, printre care se enumeră și dl Ion Frunze în calitate de consilier local în Consiliul raional Orhei.

➤ Reieșind din materialul probator acumulat, precum și potrivit informației furnizată de către *Agenția Serviciilor Publice a Republicii Moldova* înregistrate cu nr. 6649 din 29.11.2019 și nr. 846 din 10.02.2020, s-a stabilit că dl Ion Frunze este **Administrator al S.R.L. „GEOTIR-INFO”** (IDNO: [REDACTAT]), din 20.05.2010 și până în prezent.

Legislația pertinentă ce reglementează incompatibilitatea funcției

Potrivit *art. 16 din Legea nr. 133/2016*, subiectul declarației se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Având în vedere faptul că dl Ion Frunze din 2013 este funcționar public (*conform Anexei nr. 1 și nr. 2 relatate supra*), examinarea incompatibilității urmează a fi tratată prin prisma reglementărilor cu privire la incompatibilitățile instituite pentru **funcția publică**, iar legea aplicabilă devine *Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare din 08.02.2013 (în continuare - Legea 158/2008)*.

Conform *alin. (1), art. 25 din Legea 158/2008*, calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, iar potrivit dispoziției *alin. (2¹) din art. 25 din Legea 158/2008*, **funcționarul public nu este în drept să desfășoare activitate de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale**

Așadar, se explică că odată ce persoana s-a aflat în exercițiul unei funcții și ulterior a optat pentru o altă funcție asupra căruia se extinde regimul juridic al incompatibilităților, intervine situația de incompatibilitate, care apare din momentul intrării în exercițiul celeilalte funcții (numirea în funcție publică) și care, urmează să înceteze până la expirarea termenului prevăzut de lege.

În același timp se reține că, legea instituie un termen de prescripție pentru eliminarea situației de incompatibilitate în sensul *art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008* potrivit căruia, situația de incompatibilitate prevăzută la *alin. (2), (2¹) din articolul menționat supra*, urmează să înceteze pe parcursul **unei luni din momentul apariției acesteia**. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție. Or, potrivit *alin. (2) al art. 24 din Legea nr. 158/2008*, funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al incompatibilităților.

Respectiv, în interiorul acestui termen, persoana supusă controlului urmează de a demisiona din funcția incompatibilă cu funcția publică, sau viceversa, dacă acesta decidea să rămână în funcția anterioară, să renunțe la funcția publică.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Potrivit *alin. (3), art. 37 al Legii nr. 132/2016*, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

La 19.11.2019, prin scrisoarea nr. 04-15/3108, dlui Ion Frunze i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere. La 04.12.2019 dl Ion Frunze a prezentat poziția sa înregistrată cu nr. 6832. Urmare acumulării materialului probator suplimentar, la 29.04.2020 prin scrisoarea nr. 04/15-1524 și repetat la 05.06.2020 (nr. înregistrare 04/15-2597), inspectorul de integritate a solicitat suplimentar expunerea referitor la măsurile întreprinse privind soluționarea situațiilor de incompatibilitate.

Potrivit *lit. c) al alin. 33 și alin. (3) al art. 37 din Legea 132/2016*, persoana supusă controlului are dreptul să prezinte datele și informațiile pe care le consideră necesare în cadrul desfășurării controlului. Or, inspectorul nu poate discuta conținutul și forma unui răspuns, deoarece nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens și după dorința personală.

Așadar, inspectorul menționează că a ținut cont de explicațiile relevante cazului și formulate de dl Ion Frunze în punctul său de vedere și care a menționat că: menționează că: „*în baza contractului*

de vânzare-cumpărare nr. 18578 din 09.11.2010 a vândut partea socială integrală (100%) a societății, cumpărătorii nu și-au onorat obligațiunile privind înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare a SRL „Geotir-Info”. La 12.01.2011, s-a adresat la Camera înregistrării de Stat cu o scrisoare oficială (nr. de înregistrare 03/27 din 12.01.2011), prin care a solicitat operarea modificărilor respective în Registrul de Stat, însă a primit refuz. A depus în instanța de judecată și o cerere de chemare în judecată, prin care a cerut dispunerea înregistrării contractului menționat la Camera înregistrării de Stat. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2012 acțiunea înaintată de mine a fost admisă integral, fiind dispusă înregistrarea la Camera înregistrării de Stat a contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale în mărime de 100% din capitalul social al SRL „Geotir-Info”, încheiat la 09.11.2010”.

Aprecierea inspectorului de integritate

Astfel, în parte ce ține încălcarea regimului juridic al incompatibilităților manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea funcției publice simultan cu mandatul de consilier în cadrul consiliului raional Orhei, se vor aplica corespunzător prevederile Legii nr. 120 din 09.07.2020 pentru interpretarea art. 25 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Or, la 27.07.2020 a intrat în vigoare Legea nr. 120 din 09.07.2020 pentru interpretarea articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial nr. 193, art. 374, publicate la 27.07.2020), potrivit căreia funcționarii publici care exercită mandatul de ales local și care nu se află în incompatibilitate potrivit art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, așa cum aceste prevederi au fost interpretate de Legea nr. 263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, nu cad sub incidența articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare

Totodată, ținând cont de explicațiile relevante cazului și formulate de dl Ion Frunze la solicitarea nr. 04-15/3108 din 19.11.2019 cu privire la încălcarea regimului juridic al incompatibilităților prin **deținerea calității de administrator al S.R.L. „GEOTIR-INFO”**, IDNO: [REDACTAT], prin scrisoarea nr. 04-15/134 din 20.01.2020 inspectorul de integritate a solicitat Agenției Serviciilor Publice prezentarea informațiilor suplimentare.

Așadar, prin răspunsul nr. 846 din 10.02.2020, Agenția Serviciilor Publice a anexat în calitate de probe următoarele:

- (i) Contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale a societății nr. [REDACTAT] din 09.11.2010;
- (ii) Cererea înregistrată de către Camera Înregistrării de Stat cu nr. 13/27 din 12.11.2011 cu privire la luarea măsurilor convenite ca urmare a înstrăinării părții sociale în mărime de 100% din capitalul social al SRL „GEOTIR-INFO”;
- (iii) Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-1895/20012 din 04.11.2012 cu privire la admiterea recursului declarat de Ion Frunze și înregistrarea Contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale a societății la Camera Înregistrării de Stat.

Potrivit răspunsului Agenției Serviciilor Publice înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 846 din 10.02.2020, au fost prezentat următoarele:

- (i) copia Deciziei Camerei înregistrării de Stat;
- (ii) copia cererii cet. Frunze Ion nr. 03/08 din 03.01.2013;
- (iii) răspunsul Camerei Înregistrării de Stat nr. 05/03-45 din 27.01.2011;
- (iv) Încheierea nr. 064-1098/2011 din 11.01.2012 privind asigurarea executării a documentului executoriu cu interzicerea Camerei Înregistrării de Stat de a introduce modificări în Registrul de stat și a documentelor de constituire după S.R.L. „GEOTIR-INFO”, IDNO: [REDACTAT];
- (v) Încheierea nr. 064-010-355R/13 din 21.01.2013;
- (vi) Încheierea nr. 2-11513/2012 din 10.04.2013;
- (vii) Încheierea nr. 015-270/14 din 06.05.2014 privind asigurarea executării a documentului executoriu în beneficiu SRL [REDACTAT].

Studiind materialele acumulate pe acest capăt ca speței inspectorul a stabilit că:

- din data de 21.01.2013 și până în prezent în Registrul de stat nu au fost consemnate careva date cu privire la schimbare administratorului S.R.L. „GEOTIR-INFO”, IDNO: [REDACTAT];

- potrivit datelor din dosarul de evidență al societății comerciale, la data de 21.03.2012 au fost înregistrate doar modificările operate în actele de constituire privind componența asociaților, iar înregistrarea și consemnarea în Registrul de stat al datelor cu privire la organul executiv a fost refuzat în baza documentului executoriu privind asigurarea acțiunii.

Respectiv, reieșind din probele acumulate la dosar, în partea ce țin de incompatibilitatea admisă de către dl Ion Frunze care, din 08.07.2013 exercită o funcție publică simultan cu deținerea funcției de administrator al S.R.L. „GEOTIR-INFO”, se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, din considerentele ce urmează.

Inspectorul de integritate observă că, într-adevăr dl Ion Frunze a depuse cererea la Camera Înregistrării de Stat pentru modificarea administratorul la 03.01.2013, fapt confirmat prin răspunsul ASP (nr. 846 din 10.02.2020).

La fel, s-a luat act de faptul că dl Ion Frunze a depus o cerere de chemare în judecată cu privire la excluderea numelui din informația privind organul executiv din Registrul de Stat al persoanelor juridice. Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău din 23.05.2017 (dosar nr. 2-1353/17), acțiunea dlui Ion Frunze a fost respinsă, ca neîntemeiată, iar prin Decizia Colegiului civil, comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 31.10.2018 (dosar nr. 2 ra-2068/3018), Colegiul a considerat inadmisibil recursul declarat de către Frunze Ion.

Astfel, în caz de încălcare a termenului de prescripție prevăzut de regulile specifice funcției deținute pentru soluționare situația de incompatibilitate, din motive ce nu depind de voința subiectul declarării, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bund-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

În acest sens, obligația de a prezenta probe pertinente și concludente privind imposibilitatea soluționării incompatibilității este pusă în sarcina subiectului declarării care, iar fiecare probă urmează a fi apreciată sub toate aspectele din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și în mod obiectiv, iar toate probele în ansamblu din punctul de vedere al confirmării lor.

Inspector reiterează că dl Ion Frunze a fost numit în funcții publică la 08.07.2013 (prin Ordinul IFPS nr. 383-p din 08.07.2013), iar cererea de chemare în judecată a fost depusă abia la 15.06.2016.

Fiind administrator al S.R.L. „GEOTIR-INFO”, odată ce a optat pentru o funcție publică, dl Ion Frunze urma să-și înceteze situațiile de incompatibilitate în timp de o lună de la data când a fost numit, (din 08.07.2013, atunci când a fost numit Șef IFS raionul Orhei), precum și de fiecare dată când a fost numit într-o altă funcție în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat și ulterior în cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

Prin urmare, este evident că dl Ion Frunze nu s-a încadrat în termenul de o lună prevăzut de art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008 pentru a înceta situația de incompatibilitate.

La fel, nu pot fi reținute explicațiile dlui Ion Frunze precum că „Nu cunosc și nu depinde de mine faptul pentru care până la moment nu a fost executată hotărârea judecătorească cu privire la introducerea, în Registrul de Stat, a modificărilor corespunzătoare. Mai mult, eu am fost ales în funcția de Președinte al Consiliului raional Orhei la 23.04.19 și, după mai mult de 6 ani de la adoptarea hotărârii judecătorași, eram sigur că nu mai figurez în Registrul de Stat în calitate de fondator și administrator al SRL „Geotir-Info”. Atât prin scrisoarea adresată Camerei înregistrării de Stat, cât și prin înaintarea unei acțiuni civile în judecată, eu mi-am exprimat voința și mi-am realizat bună-credință de a fi exclus din Registrul de Stat ca fiind fondator și administrator, fapt care categoric exclude nesoluționarea situației de incompatibilitate din partea mea”.

Așadar, conform art. 49, alin. (2), lit. a) în coroborare cu art. 70, alin. (1) din Legea 135 din 14.06.2007 cu privire la Societățile cu răspundere limitată (În continuarea Legea nr.135/2007), desemnarea și eliberarea înainte de termen a administratorului ține de competența adunării generale a asociaților, dacă actul de constituire nu prevede altfel. Administratorul poate fi eliberat oricând cu sau fără motiv.

Potrivit art. 58, alin. (3), lit. c) al aceleiași Legii stipulează că, hotărârile adunării generale a asociaților se adoptă cu majoritatea voturilor tuturor asociaților societății pentru desemnarea și

eliberarea înainte de termen a administratorului. Conform *alin. (2) al art. 2 din Legea 135/2007*, societatea își exercită de la data constituirii, drepturile și obligațiile sale prin intermediul administratorului, iar *alin. (1) din art. 9* stipulează că, societatea se consideră constituită și dobândește personalitate juridică de la data înregistrării de stat.

Totodată, *alin. (3) al art. 11 din Legea 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali* menționează că, persoana juridică se consideră înregistrată la data adoptării deciziei de înregistrare, iar *alin. (4) al art. 16 din Legea enunțată* prevede că, înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel, iar *alin. (4) a aceluiași articol* indică că modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat au putere juridică de la data înregistrării lor la organul înregistrării de stat.

Reieșind din *art. 6. alin. (2) din Legea nr. 71 din 22.03.2007 cu privire la registre*, registrul de stat constituie unica sursă oficială de date despre obiectele înregistrate în el. Datele registrului se consideră corecte și veridice până la proba contrarie, în modul prevăzut de lege.

Conform *alin. (1) și alin. (2) al art. 416 din Codul Civil aprobat prin Legea nr. 1107 din 06-06-2002 (versiune în vigoare din 01.01.20 în baza modificărilor prin LP171 din 19.12.19, MO393-399/27.12.19 art. 319)*, prezumțiile în materie de registre de publicitate dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, cât timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii. În cazul în care un drept, act sau fapt a fost radiat, se prezumă că el nu există, iar potrivit *alin. (1) și alin. (2) al art. 434 din Codul Civil*, răsturnarea prezumțiilor privind existența sau inexistența unui drept supus înregistrării. În cazul drepturilor supuse înregistrării, prezumțiile prevăzute la art. 416 pot fi răsturnate numai pe calea acțiunii în rectificare sau dacă se face dovada cazului prevăzut la art. 425.

Potrivit *alin. (1), art. 180 din Codul Civil aprobat prin Legea nr. 1107 din 06-06-2002 (versiune în vigoare din 12.01.18 în baza modificărilor prin LP nr. 304 din 21.12.17, MO7-17/12.01.18 art. 64)*, până în momentul în care faptul nu a fost înregistrat în registrul de publicitate prevăzut de lege, persoana în al cărei interes faptul trebuia înregistrat nu poate să-l opună terților, cu excepția cazului când demonstrează că terțul cunoștea sau trebuia să cunoască faptul.

În această ordine de idei, conform Registrului de stat al persoanelor juridice, se confirmă că din anul 2013 dl Ion Frunze deține calitatea de administrator al SRL „GEOTIR-INFO”.

Așadar, în baza principiului prezumției de publicitate, precum și în temeiul prevederilor sus enunțate, datele indicate în Registrul de stat al persoanelor juridice se prezumă a fi autentice, ținând cont de faptul că careva mențiuni privind înregistrarea unui alt administrator în privința S.R.L. „GEOTIR-INFO”, nu au fost constituite. Or, potrivit *lit. m), art. 33 din Legea 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali*, în Registrul de stat al persoanelor juridice se înscriu următoarele date despre persoana juridică: numele, prenumele, datele din buletinul de identitate, domiciliul, precum și componența nominală a organelor de conducere, supraveghere și control.

Mai mult ca atât, inspectorul menționează că dl Ion Frunze nu s-a încadrat în termenul de o lună prevăzut de *art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008* pentru a înceta situația de incompatibilitate apărută la 20.11.2019.

Conform Ordinului SFS nr. 1623-p din 19.11.2019, dl Ion Frunze deține statul de funcționar public în cadrul Serviciului Fiscal de Stat (Șef Direcția deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul SFS) din 20.11.2019.

Astfel, prin *Legea nr. 133 din 15.11.18 (MO467-479/14.12.18 art. 784)*, în vigoare din 14.01.2019 a fost introdus *art. 17¹ la Legea 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali*, cu privire la modalitatea de încetare a calității de administrator.

Potrivit *lit. c), alin. (1) din 17¹ la Legea 220 din 19.10.2007*, persoana înscrisă în registrul de publicitate în calitate de administrator poate renunța la calitatea de administrator și solicita radierea din registru dacă face dovada că în conformitate cu legea sau actul constitutiv, este în drept să solicite

încetarea calității de administrator și că a trecut un termen mai mare de 30 de zile din momentul în care a solicitat organului competent adoptarea unui act privind încetarea calității de administrator.

Conform *alin. (2) din respectivul articol*, în cazul prevăzut la *alin. (1) lit. c)*, administratorul care vrea să renunțe la calitatea de administrator trebuie să convoace, în termenul prevăzut la *alin. (1) lit. c)*, ședința organului competent al persoanei juridice.

Reieșind din *alin. (4)-(6) din respectivul articol*, persoana juridică este obligată, în termenul prevăzut la *alin. (1) lit. c)*, să adopte hotărârea necesară și să ia alte măsuri pentru a înceta calitatea de administrator și pentru a îndeplini formalitățile de publicitate impuse de lege. În termen de 30 de zile de la radiere, organul înregistrării de stat este obligat să notifice persoana juridică despre radierea din registrul de publicitate a administratorului acestei persoane juridice. Dispozițiile prezentului articol se aplică și radierii din registrul de publicitate a administratorului sucursalei.

Prin urmare, Ion Frunze nu a prezentat careva probe care ar demonstra întreprinderea măsurilor de a-și înceta starea de incompatibilitatea.

Or, atât timp cât dispoziția *alin. (2¹) din art. 25 din Legea 158/2008*, prevede că funcționarul public nu este în drept să desfășoare activitate de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale, inspectorul de integrate reține că fiind investit cu obligația de a executa legea, acesta pornește de la premisa că o norma trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei și nu în sensul în care exclude aplicarea acesteia (*actus interpretandus est potius ut valeat qua mut pereat*) și nu poate la propria voință să renunțe la o normă valabilă.

Pe cale de consecință, se explică că desfășurarea activităților de întreprinzător are loc prin deținerea calității de administrator al SRL „GEOTIR-INFO”.

Potrivit *art. 177 din Codul Civil în coroborare cu alin. (1) art. 2 al Legii 135/2007*, persoana juridică (SRL-ul) își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator.

În corespundere cu *pct. 2 al Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03.03.2014* prin care a fost aprobat *Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM)* se menționează că, prezentul Clasificator se va aplica în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatoriu pentru toate autoritățile administrației publice centrale și locale, unități bugetare, întreprinderi, organizații și instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, organizații patronale, sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane juridice și fizice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere indicarea ocupației.

Potrivit *pct. 2. al CORM*, clasificatorul stabilește denumirile ocupațiilor (profesiilor și funcțiilor) practicate de populația activă a Republicii Moldova și clasificarea lor pe grupe în funcție de nivelul de omogenitate al activității desfășurate.

Totodată, în prezentul *Clasificator* se aplică următorii termeni: *OCUPAȚIA - este activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau natură), pe care o desfășoară o persoană în mod obișnuit, într-o unitate economico-socială sau în gospodăria proprie și care constituie, pentru aceasta, sursa principală de existență. OCUPAȚIA - poate fi exprimată prin FUNCȚIA sau PROFESIA exercitată de aceasta la locul de muncă. FUNCȚIA – reprezintă activitatea desfășurată de o persoană într-o ierarhie funcțională de conducere sau execuție.*

Reieșind din datele generate de *CORM*, funcția de „administrator societate comercială” este înregistrată cu *codul profesiei – 7427 și codul ocupației (nouă) 6 cifre - 214901*.

La fel, se reține că nu este relevant speței, lipsa unui salariu pentru desfășurarea activității de întreprinzător în cadrul SRL-lui, sau faptul încetării obținerii unor profit al societății comerciale, odată cu numirea într-o funcție publică.

Pornind de la premisa că SRL „GEOTIR-INFO” este o persoană juridică fondată cu scop comercial (de profit), societatea activează pe propriul risc de a avea în unele perioade profit, în unele nu, însă acest fapt nu semnifică că subiectul care nu are dreptul de a desfășura o activitate poate deține o funcție incompatibilă doar din acest motiv. Chiar dacă societatea nu a avut profit, aceasta are obligația de a oferi dări de seama privind venitul și alte acțiuni impuse de lege, care de fapt sunt executate de către administratorul SRL-lui, conform *art. 71-72 din Legea 135/2007*, atât timp cât

societatea se consideră activă și activitatea acesteia nu est suspendată de drept sau societatea nu este lichidată.

Prin urmare, scopul incompatibilităților în cumularea anumitor funcții publice este creat de legiuitor pentru a evita unele abuzuri în exercitarea funcției sau a mandatului, evitarea utilizării statului pentru favorizarea în cazul respectiv a societății unde persoana este administrator și nicidecum de a limita un anumit câștig garantat prin lege (remunerare)

De aici, în calitate de condiție *sine qua non*, rezultă că, pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite, la care se mai adaugă cerința că această cumulare să nu fie permisă de lege. Or, conform *Hotărîrii Curții Constituționale nr. 21 din 24.06.2015*, semnificația noțiunii de incompatibilitate consta în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia. Simpla deținere simultană a mai multor funcții/mandate/calități este o condiție atât esențială, cât și suficientă, pentru constatarea existenței stării de incompatibilitate.

În general un funcționar nu poate avea interese contrarii colectivității pe care o servește și, ca atare, nu ar putea desfășura activități lucrative în scop personal. Reglementarea incompatibilităților vizează protejarea valorilor sociale care privesc imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice, având în vedere că funcțiile exercitate în stare de incompatibilitate se influențează sau se pot influența reciproc, funcția publică nemaiputând fi exercitată în condiții de obiectivitate și imparțialitate, fiind, astfel, vătămat principiul supremației interesului public.

Deci, analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, se constată încălcarea de către dl Ion Frunze a regimului juridic al incompatibilităților, deoarece acesta nu și-a soluționat în termenul prescris de lege situația de incompatibilitate manifestată prin exercitarea unei funcții publice simultan cu deținerea funcției de administrator al SRL „GEOTIR-INFO”.

Necunoașterea și neaplicarea conformă a legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de situația de incompatibilitate abordată în prezenta speță (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care, în virtutea exercitării funcției, dânsul a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile statutului funcției/mandatului deținut. Informația fiind accesibilă urmare publicării acestora în corespundere cu *art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative)*, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM.

La fel, nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

În corespundere cu prevederile *art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Potrivit *art. 23 alin. (3) al Legii nr. 133/2016*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia. La fel, *alin. (6) al aceluiași articol* prevede că, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Conform *alin. (7) al aceluiași articol*, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas

definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, iar *alin. (8) al aceluiași articol*, menționează că Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Potrivit *art. 40, alin. (1) din Legea 132/2016*, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al incompatibilităților rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de 15 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia, iar conform *art. 64 alin. (1), lit. c) al Legii nr. 158/2008*, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei destituirii din funcția publică, dacă s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public nu acționează pentru încetarea acesteia în termenul stabilit de prezenta lege.

Având în vedere cele constatate, în temeiul *art. 19, art. 35-28, și art. 40 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 16, art. 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 25 și art. 64 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că dl Ion Frunze, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea funcției publice (*Șef Direcție deservire fiscală Orhei a Direcției generale administrare fiscală Centru în cadrul Serviciului Fiscal de Stat*) simultan cu deținerea funcției de administrator al S.R.L. „GEOTIR-INFO.

2. Se sesizează Serviciului Fiscal de Stat în termen de 15 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de înceta raporturile de serviciu a dlui Ion Frunze.

3. Se decede dl Ion Frunze din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani, în condițiile *alin. (6)-(8) art. 23 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, cu înscrierea acestuia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

4. Se aduce la cunoștința dlui Ion Frunze actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Olga VIZITIU